

გამოცემის გამოცემის 1999 წლის 26

იური

E-mail: r.jalagania@mail.ru

№328 (387) 11-18 აბგისტო 2015

სახალხო მოძრაობა „სამებრელოს“ ორგანო 30 თებერვალი

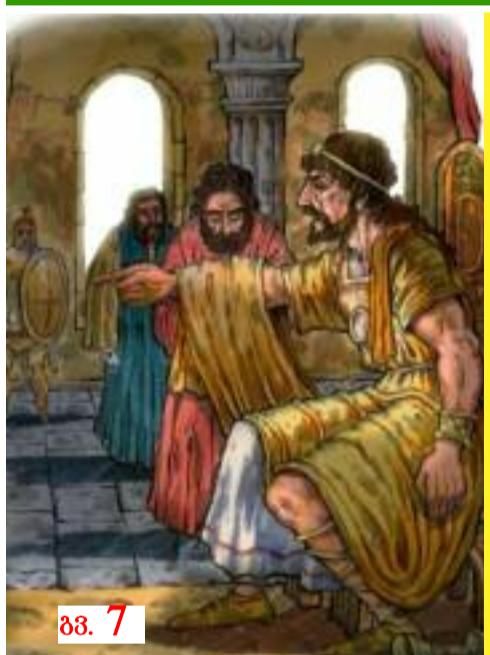
სირცევილი ის კი არ არის, რომ მაგრავია ლავარაკობა, არავად ისაა, რომ დანარჩენი ეართვალება არ ვიზით მაგრავი ინა – აკაკი გაიცე

ალექსანდრე ჭავია: რა მოხდა? რა მოხდება?

...დღეს ამერიკელები „ერთოვოს ქავენ, როგორც ყველაზე ეფექტიანს კონფლიქტების მიზვარების დროს, და საერთაშორისო პრაქტიკაში მის დანერგვას ცდილობენ...

გვ.2

რატომ მალავს ლეონტი მროველი აზონის მაფობის ფაქტს

თამარ დავითულიანი: დემოტორაპია და სიცრუის კარუსელი

მისტირის კვესიტაძე მცენ დროს და არცაა გასაკვირი; გააზნაურებულ მდაბიოს რომ წოდებას ჩამოართმევ, ისე ჩამოართვეს საზოგადოებრივ მაუწყებელზე ცარიელი თავის მოწონების შესაძლებლობა.

გვ.3-7

მზის ცისტებია ისვალება

გვ.9

ბორის დავითაგა: ისტორიის გაყალბების კილვ ერთი ფაქტის მესახება

საბედნიეროდ, დღეს მდიდარი არქეოლოგიური მასალა და ლიტერატურული წყარო გაგვაჩნია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია ნამდვილი, ჰეშმარიტი რეალობის წარმოჩენა. და, მგონია სრულებით არ არის საჭირო ზოგიერთი თვალსაჩინო ფაქტის ხელოვნურად დაფარვა და ნაცრის გადაბნევა.

გვ. 4

“მუდამ ცისქენ
ისწრაფვის და იმ
შეუსრულებელი
საქმეების გამოხ-
ატულებაა, რომლის
დასრულება არ
აცადება...”

ხმაური არზაყან ემავარის მამორიილური კომპოზიციის გარშემო – ინტერვიუ მოქანდაკესთან

გვ.9

“ახლა უკვე 0016036
იანასწორობას,
ერთსქვიანია
ძორწინების დაკანონებას,
შვილების აყვანას...”
მიუა მომიაშვილი
ერთსეასიანთა ეროვნების
მესახება

გვ. 11

ალექსანდრე ჭავჭავაძე: რა მოხდა? რა მოხდება?

ბამოქვეყნა 2005 ფლის

ଓଡ଼ିଆ

(გაგრძელება “ილორი” 326-დან)

ჩვენი პოლიტიკოსების, ადგილობრივი „ოლიგარქების“ კუთხინილი ქონებაც კი რუსეთში პროდუქციის ჩატანის ხარჯზე დაგროვილი. ამას წინათ როგორილაც „ტვინიკომა“ პარლამენტში განაცხადა, რომ საქართველო სხვა ძაზარს მაღვი იპოვის. და ეს მხოლოდ მის სისულედეს არ მოწოდს, ასეთია პარლამენტის უმრავლესობის აზრი. რუსეთზე საუბრისას არც ჩვენი მილიონი თანამემამულის დავიწყება შეიძლება, რომლებიც იქ ცხოვრობენ და მუშაობენ, თანაც მხოლოდ საკუთარ თავს კი არ ირჩენენ, არამედ ყოველწლიურად მილიარდ დოლარზე მეტს საქართველოში ნათესავებს და ახლობლებს უზავიანს; სწორედ ეს ფული უზრუნველყოფს ქვეყანაში ფულად მიმოქვევას. შეგვიძლია, თავს ამ სახელმწიფოსთან მტრობის უფლება მივცეთ? რისთვის? მითუმეტეს, რომ ურთიერთობის მოწესრიგება ძნელი სულაც არ არის. უბრალოდ, სხვის ხელში მარიონების როზზე უარის

თქმა და საგარეო პოლიტიკის ეროვნულ
ინტერესებში განხორციელებაა საჭირო,
იმავე ამერიკელებს შეიძლება აფეხსნათ,
რომ ასევე პროცენტით მხოლოდ მათი ინ-
ტერესების რეალიზება შეუძლებელია,
საქართველოს საკუთარი სასიცოცხლო
მნიშვნელობის ინტერესები აქვს. მესმის,
ჩვენს ხელისუფლებას ამერიკელებისთვის
წინააღმდეგობის გაწევა გაუძნელდება, მათ
იციან, როგორ კაყრობიან ამერიკელები
ხელისუფლებას, რომელიც მათთვის საჭირო
აღარ არის. მაგრამ, ჩემი აზრით, დღვეანდელ
ხელმძღვანელებსაც კი შეუძლიათ, რეალ-
იზებადი ინტერესების გარკვეულ თანა-
ფარდობაზე მოილაპარაკონ: მაგალითად,
70 პროცენტი ამერიკული და 30 პროცენტი
– ქართველი. ხოლო თუ ქართველი ხალხი
იგრძნობს, რომ ხელისუფლებამ მისი ინ-
ტერესების დაცვა დაიწყო, ისიც დაიცვას
თავის ხელისუფლებას, თუეთ ამერიკელები
ასეთ კომპრომისზე არ წავდენ და ამჟა-
მინდელი ხელმძღვანელობის დამხობასაც
მოიწადინებენ.

— ამას წინათ პრეზიდენტმა სააკაშვილმა განაცხადა, რომ სწორედ ამერიკელები დაქამარებიან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაში...

— ამერიკელები კონფლიქტებს როგორ
აგვარებენ, კოსოვოში გვაჩვენეს. მართლ-
მადიდებელი სერბების უძველესი მიწა
მოწყვეტილია და მუსლიმან ადანგელებს
გადაეცა, ხოლო 300 ათასი სერბი ისტო-
რიული სამშობლოდან გააძვევეს. ამ მიწაზე
მათი არსებობის ყოველგვარი კალიც კი
ისპობა. მხოლოდ ნატოს ჯარების იქ ყოფ-
ნის პერიოდში დანგრეული და გაძარცუ-
ლია 140-ზე მეტი მართლმადიდებლური
ეკლესია და მონასტერი. კოსოვო ხომ
სერბებისთვის იგივეა, რაც
ქართველებისთვის მცხეთა და მესხეთ-
ჯავახეთი ერთად აღდეული — ეს სერბული
მართლმადიდებლური სულიერების აკანია
(სხვათა შორის, საქართველომ მთელ
მართლმადიდებლურ სამყაროში მოიჭრა
თავი, როდესაც შევარდნაძე სახელმწიფოთა
ხელმძღვანელებს შორის პირველი
მიესალმა ნატოს მიერ სერბების დაბომბვას;
მუსლიმანური ქვეყნებიც კი დუმდნენ, მა-
გრამ ამ „ჰემშარიზად მართლმადიდებელმა

ქრისტიანმა“, როგორც თვითონ უწოდებს
საქუთარ თაქს, ამერიკელი პატრონების
წინაშე თავის გამოხენის შესაძლებლობა
ხელიდან არ გაუშვა). დღეს ამერიკადები
„კოსოვოს სექტას“ პროაგანდას უწევენ,
როგორც ყველაზე ეფექტურას კონფლიქტშ-
ბის მოგვარების დროს, და საერთაშორისო
პრაქტიკაში მის დანერგვას ცდილობენ.
„ეფექტიანობა“ კონფლიქტის ხაზზე ქვენის
დაყოფასა და კველა მხარის სუვერენი-
იტებისა და დამოუკიდებლობის აღიარე-
ბაში მდგომარეობს. ასე გავვეს მათ რამ-
დენიმე სახელმწიფოდ იუგოსლავია, მალე
ასეთივე ხევდრი მოელის ერაყსაც, სადაც
ერთი საერო სახელმწიფოს ნაცვლად
მსოფლიო სამ რელიგიურ-ფუნდამენტალ-
ისტურ ქვეყნას მიიღებს. სამწერლოდ, ამ
სქემის გავრცელებას არამარტო აშშ და
ნატოს რიგი ქვეყნები, არამედ რუსეთის
ძალიან გავლენიანი წრებიც უწყობენ

ხელს. საქართველოსთვის ამერიკული
მეთოდის განხორციელება ქვეყნის
საბოლოოდ დანაწევრებას და აფხაზეთისა
და სამხრეთ ოსეთის სამუშაოდ დაკარგებას
ნიშნავს. ვშიშობ, რომ ჯავახეთის სომებთა
პოლიტიკური აქტიურობაც ამერიკული
„დახმარების“ მოღლობით არის
გამოწვეული. სწორედ ამიტომ ოქტომბერში
მოსკოვში გამართულ ევროპულ ფორუმზე
ამ სქემის მხარდაჭერის კატეგორიული
წინააღმდეგი გამოვედი და მას არააღამი-
ანური, უწევო და კონტაქტოდებორიული ვუ-
წოდე. სამწესაროდ, ხმათა უმრავლესობით,
კოსოვოს ვარიანტს მხარი მაინც დაუჭირებს.
ეს უკვე ძალიან ცუდი სიგნალია. მაგრამ
კიდევ უფრო უარესი სიგნალია ჩვენი
ხელისუფლების მიწოდებები, კონფლიქტების
მოგვარება ამერიკულებს და ნატოს
გადავაბაროთ. ეს ადასტურებს, რომ
ხელისუფლება მზად არის, განდგომილი
რეგიონები დათმოს. ეს ძალიან საწერია,
რადგან სურვილის შემთხვევაში შედა
კონფლიქტების მოგვარების ყველა შესა-
ძლებლობა გვაქვს, მაგრამ მათ მეათედსაც
არ ვიყენებთ.

— ყველასთვის ცნობილია, რომ აფხ-
აზეთის ხელმძღვანელობასთან ახლო
ურთიერთობა გაქვთ, საქართველოს
ხელისუფლებას აფხაზებთან ოვისობრივად
ახალი დიალოგის დასაწყისად აფხაზეთსა
და რუსეთში თქვენი კავშირების გამოყენე-
ბა არ უკვიდია?

— არასოდეს! განა მოსქოვის ქართული დიასპორის კავშირების გამოყენებას კი ცდილობს ვინძე? განა დევნილთა პირადი შესაძლებლობის გამოყენებულია? განა აფხაზებთან ურთიერთობაში სამეგრელოს რეგიონის პოტენციალს იყენებენ? განა ჩრდილო კავკასიურ რესპუბლიკებში საქართველოს პოზიციების აღდგენა ხდება? ჩვენი პოლიტიკოსები ადილებელებთან, აბაზინებთან, ყაბარდოელებთან, ჩერქეზებთან, დადგენერებულებთან პირდაპირი კონტაქტის დამყარებას უკადრისობები, ურჩევნიათ, ამერიკელებს და ევროპელებს გაეგონ ვებ-ქვეშ მოწყალების მიღების იმედად. ავოწყვდებათ, რომ ჩვენ კავკასიაში ვცხოვრობთ, კავკასიელი ხალხების, ირანისა და თურქთას გარემოცვაში. ჩემი აზრით, ამ პოლიტიკოსებმა მართლაც დაიჯერეს ნაბოლვარი, რომ ჩვენ ცეროპის ნაწილი ვართ, ევროპას ჰქიორდებით, ზოგიერთები კა, იქნებ აშშ-ის 52-ე შტატად ქცევაზეც ოცნებობებს და სწამო, რომ ეს შესაძლებელია. მათი განათლებით თუ ვიმსჯელებთ, გამორიცხული არ არის, ბევრ მათგანს გეოგრაფიაზე ფრიად ბუნდოვანი წარმოდგენა ჰქონდეს.

თვისომბრივად ახალი დიალოგის შესახებ
სწორად პრძანეთ. მართლაც ასეთი დი-
ალოგია საჭირო დღეს აფხაზებთანაც, ოს-
ებთანაც, რუსეთის ხელისუფლებასთანაც.
დიალოგის დაწყების გაჭირება
საქართველოსთვის კატასტროფად
გადაიქცევა. დრო ადარ დაგვრჩა. დარწ-
მუნჯებული ვარ, რომ მაგალითად, რუსეთის
ნორმალური ურთიერთობის აღსაღებად
ერთო-ორი წელი გვაქვს. თუ ვლადიმერ
ჯუტინი 2008 წელს პრეზიდენტის პოსტს
დატოვებს, კეთილ მეზობლებად დარჩენის
შანსი მინიმუმამდე შემცირდება: ვფიქრობ,
მომდევნო პრეზიდენტი სხვა ფორმაციის
ადამიანი იქნება, რომლისთვისაც
საქართველო მხოლოდ წერტილია გა-
ოგრაფიულ რუსაზე...

— როგორ აფასებთ კონფლიქტს პრეზიდენტსა და სალომე ზურაბაშვილს შორის? აღტაცებული ურთიერთობის შემდეგ რა არის ასეთი მწვავე კონფლიქტის მიზეზი?

— საქმე ის არის, რომ ზურაბიშვილი, როგორც საფრანგეთის დიპლომატიური კორპუსის მოქმედი მოხელე, ბუნებრივია, პირველ რიგში, საფრანგეთის, შემდეგ კი — საერთოეუროპული ინტერესების განხორციელებას ცდილობდა (ეს ნებისმიერი ჰქვანი ადამანისთვის თავიდანვე ცხადი იყო), ანუ ამერიკული ინტერესების რეალიზაციას სათანადო უზრადდებას არ უთმობდა. ამერიკული და ევროპული ინტერესები კი რიგ სფეროებში არამარტო სცილდება, არამედ უპირისპირდება კიდევ ერთმანეთს. აშშ-ის მიზანია, პოსტსაბჭოთა რესტურენტიკებში ერთმნიშვნელოვნად პროამერიკული რეჟიმები პორნოგრაფიული და ეკონომიკური ურთიერთობის გაფართოება.

სანიტარული კორდონის როლი შეასრულონ. ეს მას რესეპტ-ვეროპის, ამიერგავგასის შემთხვევაში კი – რესეპტ-ოურქეთის და რესეპტ-ირანის ურთიერთობების კონტროლის შესაძლებლობას აძლევს. ყოველთვის მეცინებოდა, როდესაც შეგარდნააქ და მისი მემკვიდრეები ამტკიცებდნენ, რომ ეკროპასთან ინტეგრაციის ქურსს აღარებდენ. საქართველოსთვის თაგს მოხვეული საგარეოპოლიტიკური ქურსი, პროპაგანდიზებული ზენებრივი, სულიერი ფასეულიბერი, კულტურული სტერეოტიპები – ყველაფერი წმინდა ამერიკულია და ტრადიციულ ეკროპასთან არანაირი კავშირი არ აქვს.

გარდა ამისა, თავად ზურაბიშვილის დანიშვნის ფაქტი ჩვენი პოლიტიკური ელიტის დრმა პროგნოციალიზმზე მეტყველებს. თავისი როლი ითამაშა არას-რულფასოვნების კომპლექსმაც: დიპლო-მატი, რომელიც საფრანგეთში მუშაობდა, თანაც ევროპული ქვეყნის საგარეო საქმეთა სამინისტროში, რა თქმა უნდა, საქართველოში შესანიშნავი მინისტრი იქნებარ! მაშინ ვამბობდი, რომ ზურაბიშვილი შეიძლებოდა ნორმალური მინისტრი კოფილიყო რომელიმე პატარა ევროპულ ქვეყანაში, რომელსაც ერთი მიზანი აქვს – მეზობელ ქვეყნებთან ჩამოყალიბებული, მოწესრიგებული ურთიერთობა შეინარჩუნოს. საქართველოს კი თვისობრივად სხვაგვარი მუშაობა სჭირდება! ის საერთაშორისო პოლიტიკაში შედარებით დამოუკიდებელ სუბიექტად უნდა დამკიდრდეს და, რაც მთავარია, საჭიროა გარღვევა რესენტის ფედერაციასთან და ლი-ის წამყვან ქვეყნებთან ურთიერთობაში. ეს საქართველოსთვის ახლა სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. რისი გაკეთება შეუძლია ამ მიმართულებით ზურაბიშვილს?

პრინციპში, ამჟამინდედე პირობებში დიდი
მნიშვნელობა არ აქვთ, ვინ იქნება საგარეო
საქმეთა მინისტრი. საგარეო პოლიტიკას
განსაზღვრავს არა მინისტრი, არამედ
პრეზიდენტი. ამ პოსტზე, უძრავლოდ, პრეზი-
დენტის ნდობით აღჭურვილი პირია
საჭირო, რომელიც მზად არის, კეთილსინ-
დისიერად შეასრულოს ფოსტერალითონის
როლი. წვენი პრობლემა მინისტრის
პიროვნებაში კი არა, იმაში მდგრმარეობს.

რომ საგარეო პოლიტიკაში განუხელელად გრძელდება შევარდნაძის ქურსი.
ეს ამერიკელთა სავალდებულო პირობა იყო, როდესაც ისინი ქვეყანაში ხელისუფლებას ცვლილენენ და ამიტომ ამაში გასაკირი არაფერია.

— ინტელიგენციის სერიოზულ უქმაფოვილებას იწვევს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის რეფორმა. რამდენად საფუძვლიანია მეცნიერთა შიში ქართული მეცნიერების მომავალთან დაკავშირებით?

— რეფორმა, რომელიც ახლა ტარდება, ერთის სამეცნიერო პოტენციალის სრულ დაგრადაციას, სამეცნიერო კადრების მომზადებისა და გამოყენების სისტემის განადგურებას გამოიწვევს და „განათლების რეფორმასთან“ ერთად საქართველოს მომავალში აღორძინების ყოველგვარ პერსპექტივას მოუსაპობს. თუმცა, განათლებისა და მეცნიერების ეროვნული სისტემის არა მარტივი მოვლენები და მარტივობა, ასე ვარ და მარტივობა, ასე

გახადგურება დღეს არ დაწყებულა. ეს პროცესი შევარღნაძის ხელმძღვანელობით და იმ ფუნქციის ჩარჩოებში დაიწყო. რომელიც მან საქართველოსთვის განსაზღვრა - სატრანსპორტო დერეგიზანი. „დერეგიზის“ მოსახლეობას მეცნიერება და განათლება არ სჭირდება, მისი დანიშნულება მომსახურე პერსონალად ყოფილია. თუ გახსოვთ, 1996-1999 წლებში მთელი რიგი სტატიები გამოვაქვეყნებ ამასთან დაკავშირებით და ქართველი ინტელიგენციას, მწერალთა კაშირს, მეცნიერებათა ძალის მოვაწყოდებდი, დავმოოთ შევარღნაძის ანტიეროვნული პოლიტიკა. მოეთხოვთ მისთვის ქვეყნის ეროვნული ინტერესებისა და ერის მომავლის დაცვა. საქართველოს ეროვნულ-სახელმწიფო პრინციპი განვითარების სტრატეგიის განსაზღვრა და მის ფარგლებში განათლებისა და მეცნიერების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება. მე ვაფრთხილი და რომ მაღალ ჩვენი მწერლების წიგნებს მკითხველი ადარ აკოლება, კედარავინ

ასწავლის მეცნიერულ დისციპლინებს და კვლარებაზე გაკეთდება სამეცნიერო აღმოჩენები. მაგრამ ქართველი აკადემიკოსები პასუხად დუშმდნენ, ზოგი მწერალი მდანაბდავდა, და უკელა ერთად უკრავდა ტაშს თავიანთი კერძის – შევარდნაძის ნებისმიერ მორიგ ტყუილს. ძალიან მინდა, კიფიქრო, რომ ჩვენი აკადემიკოსების დღვევანდელი აღმფრობებულია არა იმით, რომ მათ ხელფასებს, გრანტებს, სახელმწიფო ქმაროვას ართმევენ, არამედ – გამოიღიძებით, იმის მაჟიორად შეცნობით, რომ გზა, რომლითაც საქართველო 15 წელია მიღის, ერთიანობის დამღებულია. მეცნიერების განვითარება ქართული სახელმწიფოს მთავარი პრიორიტეტი უნდა იქნას, ეს ერთადერთი შანსია საქართველოსთვის, რომ თანამედროვე მსოფლიოში მეტნაკლებად კონკურენტუნარიანი ქვეყანა გახდეს. სხვა პოტენციალი, უბრალოდ, არ გაგანინა.

- ጥቂኝነው አቤርሃት, ሆኖም የዚህ በቃላይ አል-
ለም አልደረሰም ነው እንደሚታወቁ ይህንን የሚያስተካክለ
በመሆኑን የሚያሳይ ይችላል?

— სიტუაციის განვითარების ორი შესაძლო გზა არსებობს. პირველი პოლიტიკური და ეკონომიკური ქურსის სერიოზულად შეცვლას, საკადრო პოლიტიკის გარდინალურად გადახედვას, ტერიტორიული მთლიანობის პრობლემასთან თვისებრივად ახალ მიღების გულისხმობის. ზომების კომპლექსი, რომელთა განხორციელება აუცილებელია ქართული სახელმწიფო ებრობის ადგგნის, ერთს ეკონომიკური და სულიერი პოტენციალის აღორძინებისათვის, რამდენიმე წლის წინ ჩამოვაკალიბებული და არაერთხელ გამოვაქვეყნებ. სამწუხაროდ, მას შემდეგ საქართველოში ძირითად მიმართულებებზე, რომლებიც სახელმწიფოს განვითარებას და საზოგადოების არსებობას განაპირობებს, სიტუაცია ოდნავაც არ შეცვლილა. ყველა ეს ზომა კვლავაც აქტუალური რჩება. თუ პრეზიდენტი მათ განხორციელებას გაბედავს, ანუ შევარდნაძის ული დამდუპველი პოლიტიკის გაგრძელებაზე უარს იტყვის, მისი მმართველობა საქართველოს უახლეს ისტორიაში მართლაც გარდამტეხი იქნება.

მოვლენათა განვითარების შეორე ვარიანტი დღევანდელი პოლიტიკის გაგრძელებას გულისხმობს, რაც უცილობლად მიგვიფანს სოციალური დაბაზულობის ზრდასთან, უკერსპექტივო ეკონომიკურ მდგომარეობასთან, ქართული საზოგადოების რდევასა და სოციალურ დაპირისპირებასთან. გარდა ამისა, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის საკითხის საბოლოოდ გადაწყვდება „ჯოსოვის სქემით“. ასეთ პირობებში ხელისუფლებით უკამაყოფილებამ შეიძლება რადიკალური ფორმები მიღორეს. სოციალური აფეთქებისა და ხელისუფლებაში არაკონტროლირებადი ძალების მოსვლის თავიდან ასაცილებლად ჩვენი ამერიკელი ხელმძღვანელები სააკაშილის გადაყენების და სახელისუფლებო გუნდის შეცვლის გადაწყვეტილებას მიიღებენ. ჩვენ ვიცით, რომ საქართველოში უკვე მომზადებულია რამდენიმე პოლიტიკური ჯგუფი, რომლებიც თბოზიციის როლს ასრულებენ და მთლიანად ამერიკელთა კონტროლს აღმოჩარჩონ.

ასეთი ოპოზიცია ამერიკელებმა პარ-
ლამენტშიც „დანიშნეს“ და მის გარეთაც.
მისი რიგები წვერი თვალწინ ივსება: მმართვ-
ელ პარტიას ახალ-ახალი ჯგუფები წყდე-
ბიან. მეორდება შევარდნაძის წინააღმდეგ
ამერიკელთა მიერ განხორციელებული სქე-
მა: როდესაც „რადიკალურ ოპოზიციად“
თავი მისი აღზრდილების ჯგუფმა
გამოაცხადა. ახალი კონტროლირებადი
სახელმწიფო გადატრიალება ხელისუფლე-
ბაში ამ ჯგუფთაგან ერთ-ერთს მიიყვანს,
რომელიც წარმატებით გაატარებს იმავე
პოლიტიკას. 1,5-2 წელი ხალხი ახალი
მოლოდინით იცხოვდებს. მერე ისევ გადა-
ტრიალება შემდეგი ჯგუფის სასარგე-
ბლოდ, რომელიც ამერიკის საელჩოსთან
რიგში დგას. ხელისუფლების ცვლის ასეთი
სქემა, რომელიც სახელმწიფოზე სრულ
კონტროლს უზრუნველყოფს, ამერიკელებმა
60-70-იან წლებში ეწ. „ბანანის რესაუბ-
ლიკებში“ ზუსტად დამუშავეს.

დემოტრაცია და სიცონულის კარგვები

საზოგადოებრივი მაუწყებლიდან ძლივ-ძლივობით გამოვიტული ფსევდოურნალისტი ეკა პვესიტაძე, როგორც მოსალოდნელი იყო, “რუსთავი-2”-ის პროპაგანდისტულ მანქანას შეუერთდა და ახლა უკვე “განსხვავებული აქცენტებით” წამლავს საზოგადოებას. აქცენტებით მართლაც განსხვავებულია, რაღაც 2012 წლიდან “გვესო” მხოლოდ პოზიტივს ხედავდა. იმანად დემოკრატიაც იყო, მედიის თავისუფლებაც და ქვეყნაც შენდებოდა. ახლა კვალაცვრი პირიქითაა.

კვესიტაბეჭე „განსხვაგებული“ არც ერთ
გადაცემაში არ უთქვამს, ის მუდამ „ნა-
ცონალური მოძრაობის“ პარტიულ გენ-
ერალურ ხახს მიჰყებოდა, ახლაც შემთ-
თავაზებულ ტრენდში ზის და „პრორუსულ
პროპაგანდაზე“ ქადაგებს. „ანგარიშზე“,
რომელიც ამ თქმას ხუთმა არასამთავრობო
ორგანიზაციამ მიუძღვნა, უკვე მოგახსენეთ,
მაგრამ ახლა ამ ფერზელში კვესიტაბეჭ
ხაება და მისი ავტორები გააჩერებენ ზორა.
კველა დროის კველა ტელეკომანიაში
კერ იპოვთ ისეთ მდარე და ჟურნალის-
ტიკაზე პრეტენზიის მქონე გადაცემას, რო-
გორსაც კვესიტაბეჭ უძღვება, თუმცა „რუ-
სიაზ-2“-ის სასახლოდ უნდა ითქვას, რომ,
საზოგადოებრივ განსხვავებით, პოლი-
ტიკური დატვირთვის გადაცემის წამყვანს
საღამოს დეკოლტებული კაბით არ
სვამს ეთერში.

მისტირის კვეთაზე იმ დროს და არცად გასაკვირი; გააზნაურებულ მდაბიოს რომ წოდებას ჩამოართმევ, ისე ჩამოართვეს საზოგადოებრივ მაუწყებელზე ცარიელი თავის მოწონების შესაძლებლობა. სამ-აგიეროდ, „ნაციონალური მოძრაობის“ ქველი სახეებისა და თანამდებობის პირთა გაპარების საშუალება ფართოდ მიეცა (თუმცა არც „სახმაუ“-ზე იძლებდა ამ სიამოვნებას). ამჯერად გადაცემაში ხურ-ვალეთის, წითელუბინისა და ორქოსანის მახლობლად „საზღვრის“ გადმოწევის გამო დაარისხა განგაშის ზარები. სასაცილო არის ის, რომ ასეულობით კვადრატული კილომეტრის დამკარგავი სააკაშვილის აპოლოგებები დღეს ახალ ხელისუფლებას მეტრებზე ედავებიან, მაგრამ ჩვენთვის უფრო საინტერესო არის ტყუილის ანატო-მია, ანუ პროპაგანდის დფინიცია, რომელ-საც ამავე გადაცემის ერთ-ერთი მონაწილე, ანცელირაისათვის გამართული საპროექტო აქციისას გაშიფრული კიდევ ერთი და-ტენციური „ნაცი“ ნინო დანელია ასე კან-მარტავის: „პროპაგანდა არის მიზანმიზარ-თული ტყუილი. ეს არის ინფორმაცია, რომელიც არაფერს აძლევს სინამდვილეში მაყურებელს, მაგრამ წვეთ-წვეთად უგდებს რუსეთის მიმართ პატივისცემას და სიუ-გარულს. პროპაგული პროპაგანდა ჩანს ანტიდასაგლურ პროპაგანდაში!“

აი, ამ პროპაგანდას მიექცვნა კვესიტაბის მორიგი “შეღევრი”. მივყვეთ მას და ნათლად დაგინახავო, სად არის ტყუილი და პროპაგანდა სინამდვილეში. დონეცკში დაბომბვისას დაღუპული 10 წლის გოგონას ისტორია, არც მეტი, არც ნაკლები, ტყუილი ყოფილა, რადგან “**ბი-ბი-სის**” ქართველმა ჟურნალისტმა მას ვერ მიაკვლია. დიდი ძებნის შემდეგ იპოვა “**ჟურნალისტები**”, რომლებმაც ეს სიცრუე გაავრცელებს. “**რუს ჟურნალისტების**” სახეები დაფარული აქვთ, თან ამბობენ, რომ ტელევიზიის ხელმძღვანელობამ დაავალდა და ამიტომ გააშექმნა არარსებული დაბომბვა და დაღუპული ბავშვი. საკითხავია: თუ ტელევიზიის ცნობილია, ჟურნალისტების ვინაობა – ასვავ ცნობილი, ვისგან ფარავენ მათ სახეებს? იმიტომ ხომ არა, რომ მთელი ეს სიუჟეტი დადგმულია? ო, არა! ეს ხომ “**ბი-ბი-სის**” ჟურნალისტია! “**ბი-ბი-სი**” ამას არ იკადრებდა! ტყუილის ანაზომია სწორედ ასეთია: რუსი იკადრებს, ინგლისელი (ამერიკელი და ა.შ.) – არასიცებული!

თავს გვახვევენ დამახინჯებულ ინფორმაციას; უმარტველებელ თანამდებობას

“**ବ୍ୟାଜୁରୁ, ଦ୍ୱାରାଦିବିତିକୁହିଲୁ ଦ୍ୱାରାଯିଷୁଲୁଗୁରୁ** ।
ଦୂରଦୀଶ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମପୁରୁଷଙ୍କରେ ଦ୍ୱାରାଯିଷୁଲୁ କ୍ଷେତ୍ର-
ଦ୍ୱାରା କାହିଁମିଳି କେନ୍ଦ୍ରିୟିକାରେ ରଖି ଏହାର ଅର୍ଥମେବନ୍ତ
ମଧ୍ୟରେ ରାଖିବାର ପରିମଳ ଆପଣରେ ଆମ୍ବଦିତ ?”

“ის, რომ აშშ და ევროპაგშირი ერთსქექ-
სიანი ქორწინების, ასევე ინცესტისა და
პედოფილიის დაკანონებას დაფინანსირდეთ ითხ-
ოვს, რუსული პროპაგანდის მიერ უართოდ
გავრცელებული ტყუილია”, — ამბობს
“კექსო”. როგორც ჩანს, “რუსული პროპა-
განდის” ვირუსი ისე შორს გავრცელდა
რომ ოვით აშშ-ის სახელმწიფო მდივანს
ათქმევინა, ჩვენი პრიორიტეტი მსოფლიოში
უდავოდ ერთნაირსქესიანთა ქორწინების
დამკვიდრებაა! ეს ინფორმაცია სწორედ
დასავლეურმა მედიაშ გაავრცელა, სხვათა
შორის!

კექსიტაძის ვერსიითა და მისი განსხე-
ვავებული აქცენტებით, “რუსულმა, იგივე
ანტიდასაკლურმა საინფორმაციო კამპანიამ
ჩვენთან განსაკუთრებით 2013 წლიდან
მოიკრიბა ძალა. თუ ოვალს მივაღვნებოთ
ამ კამპანიას, ცხადი გახდება, რომ იგი
არაერთი მიმართულებით მუშაობს ეფაქ-
ტიანად და მისი მასშტაბი თანდათან
უფრო იზრდება”. მაგალითების მოყვანისას
“კექსო” მასაც არ ერიდება, რომ პირდაპირ
ეფუძნება აყალბებს ინფორმაციას. კადრში
ნათლად ჩანს ჩვენი სიტის ერთ-ერთი ინ-
ფორმაციის სათაური: “ევროპაგშირი ინ-
ცესტის ლეგალიზაციის საკითხს განხი-

ეს სახოგადოდ, მათი სტილია — ტუკილა-ში დაგდონ ბრალი და ოქვე ურცხვადი იცრუონ. პედოფილიის საკითხებზე კვეთისაქმი თავი მოიკატუნა და სახოგადოებას ფლორიდის შტატში მასწავლებლის გასამართლება შეახსენა. სასამართლომ 22 წლი მიუსაჯა 30 წლის მასწავლებელს რომელიც 16-17 წლის მოსწავლეებთან სექსუალური კავშირის დამყრებაში ამნილება. კვეთია: “ჰედოფილია ერთ-ერთი ყველაზე დასჯადი ქმედებაა აშშ-ში”. ვინც არ იცის, შევასხებოთ, რომ “შევფლიოს დირექტორი” აშშ-ში ყველაზე რეპრესიული სადამსჯელო მანქანა მოქმედებს და სიკვდილით დასჯის ნაირ-ნაირ მეორედება დაკანონებული, რაც ხელს არ უშლის ამ სახელმწიფოს, მთელ მსოფლიოში ყველას ასწავლოს დემოკრატია. რაც შეეხება სასამართლოს, სწორედ უმაღლესმა სასამართლომ დააკანონა ამერიკის ყველა შტატში ერთნაირ სქესიანთა ქორწინება. როგორ “არ გვახვევენ” ამას თავს, იმ ქრონიკითაც დასტურდება, თუ როგორ ნელ-ნელა, ეტაპობრივად მიღიოდა

დასავლეთი ამის დაგანონებისკენ. 1979 წელს ნიდერლანდებმა მხოლოდ არაუგბისტორიული მსგავსი კავშირი დაუშვა 1984 წელს კალიფორნიაში ერთნაირ სქასიანთა ოჯახებისთვის „საშინაო პარტიორობა“ დაკანონდა. 1989 წელს დანიაში ამგვარი პარტიორების რეგისტრაციის კანონი მიიღეს. 1992 წელს უკვე აშშ-ის კოლუმბიის ოლქმა დააკანონა „საშინაო პარტიორობა“, 1993 წელს ნორვეგიამ გააკეთა იგივე, უძმდებ ავსტრალიამ, 1995 წელს – შვედეთმა, ხოლო 2000 წლიდან ამ პარადმა უკვე მთელი დასავლური სამყარო მოიცვა. ეს, როგორც ჩანს, არც „თავს მოხვევაა“ და არც „გავრცელება!“

კვესიტაჟე ტრადიციულ ანტიდასავლურ გამოცემებად მოისხენებს „ასავალდ-დასავალს“, „ალიას“, „საქართველოს ოფ-სპუნდიებს“, „საქართველო და მსოფლიოს“. გადაცემაში საგანგებოდ მსჯელობენ ამ და არასამთავრობო ორგანიზაციების დაფინანსებაზე. ვარაუდები “ფაქტებად” საღვება, სასურველი – არსებულად ტყეული – სიმართლედ. სამაგიროდ, ოუ “კვესოს” ვენდობით, „საიტი “damoukide-bloba.com“ (რომელიც ანტიდასავლურ და პრორუსულ ორგანიზაციებს ჰქონის) სამოქალაქო ინიციატივის შედეგად შეიქმნა და მისი მიზანი რუსული ოკუპაციისა და რუსული პროპაგანდის შესახებ ინფორმაციის თავმოყრაა“. კაცმა რომ თქვას, რა თავმოყრა უნდა მათი ბეჭდადის მიერ განიავებული ტერიტორიების შესახებ ინფორმაციას, აკი, სააკაშვილმა 150 დაკარგულ სოფელს ქვა და ღორიდი უწოდა, ან სად გაეცემო „თავმოყრილ“ დევნილთა დასახლებებს, მაგრამ ფული ხომ უნდა იმოვინ საქართველოს უბედურებაზე და შორლობენ კიდევ!

ორგანიზაცია, რომელიც მათ მიერვა
“პრორუსულდა” შერაცხილ ორგანიზაციის დაფინანსების წყაროს მიუთითებდობას ედავება, სრული სერიოზულობით გვარწმუნებს: “პროექტი www.damoukidebloba.com შეიქმნა საზოგადოებრივ საწყისებზე ”საინიციატივო ჯგუფის” მიერ რომელიც ჩამოყალიბებს ააიპ “ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტის” დამფუძნებლებმა – გიორგი ქლიაუშვილმა და ლევან ავალიშვილმა “საინიციატივო ჯგუფი” არის არაფინანსურირებული გაერთიანება და დაა ნებისმიერ მსურველისთვის, რომელსაც საზოგადოებრივ საწყისებზე სურს, აქტიურად საქოროო რუსული სახელმწიფო პროპაგანდისა და “რბილი ძალის” მიერ საქართველოში წარმოებული საქმიანობის მხილებაში პროექტის მიზანია საზოგადოების ინფორმირება საქართველოს დამოუკიდებლობის წინააღმდეგ მიმართული თანამედროვე და ისტორიული ფაქტების შესახებ საიტზე განთავსდება ინფორმაცია რუსული სახელმწიფო პროპაგანდის, ოკუპაციის რეპრესიებისა და აგრესიის სხვა ღია თვირთის ფორმების შესახებ.

ვერგეოდა იქნება განხილული აგრესის გავლენა ქართულ საზოგადოებაზე”.

ახლა თუ ვინმეს სჯერა, რომ მიშას ე ნარჩენები – არასამთავრობოების სახით თუნდაც მიშას გადასარჩენად უფელოდ ერთ ნაბიჯს მაინც გადადგამენ, ის ას სულელია, ან თავს ისულელებს. ვიდრო, მათი მფარველები ხელისუფლებაში იყენება დაფინანსების (თეორიისაც და შავისაც) პრობლემა არ შექმნიათ, ძალაუფლების დაკარგვის შემდეგ დასავლელი პატრონების მეცადინეობით მათ არა მარტივ დაუსჯელობის გარანტია მიიღეს, არამედ გარე დაფინანსების წყაროებიც შეემატათ და ხელისუფლებაში ჩატოვებული “ნაცების” წყალობით ბიუჯეტიდანაც წოველ ფულს. მაგალითად, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიის თაგმჯდომარის მოადგილე, ვინმე გიორგი შარაბიძე წლებით განმავლობაში პერმანენტულად აგებინება საგრანტო კონკურსს საკუთარ არასამთავრობო ორგანიზაციას და უკვე 200 ათასამდე ლარი მიითვისა. **ცენტრული** მხრიდან ფინანსდებოდა თამარ კინტურაშვილი მიერ შექმნილი ორგანიზაცია „**შედიოიდ განვითარების ფონდი**“, რომელმაც 2011 წლს მოიპოვა 101 ათას 165 ლარი, იმავე ორგანიზაციის 2015 წლის საგრანტო კონკურსშიც „გაიმარჯვება“. თუ თუთხერი იძემაც კი მიიღო რამდენიმე ათეული ათასი ლარის დაფინანსება სხვადასხვა თორგანიზაციის სახელით.

ნატა მცელიზვილი - „ანგარიშის ერთ-ერთი ავტორი: „ეს ორგანიზაციების დაფინანსებას არ უთითებენ, რითაც მივხვდით, ეს არის ბანკერების გაცვლელი ერთმანეთის ღონისძიებებში მონაწილეობას საიტებზე მითითებული აქვთ, რომ პუტინის იდეოლოგი დაუგინი საჯაროდ უხდის მადლობას. ალექსანდრე ჭავჭავაძე, რომელიც არის „საქისტცორმის“ და „ჯეორლდის“ დამფუძნებელი, მეცნიერებელი მას მივიღეთ დაავალოთ. საჯარო განცხადებით შეიძლება მივიღეთ დასკანანადებით ამ არსებობის ფულადი გზავნილები ამ ორგანიზაციებს ხევ როგორი ანგარიშია? რა ბაჯადლო დასკანდისა? ყველაფერს თავი დავანებოთ

მაგრამ “ჟუტინის დეკოლოგი” რომ დუგინის ყოფილა, ამის შესახებ დუგინს არ გააბგმინოთ – თვითონაც არ დაიჯერებს!

რამდენიმე არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელთაც მიშას ნარჩენები რუსული პროპაგანდის იარაღად აფასებენ, თურქმენთან ერთმანეთთან არის დაკავშირებული გაგეცინება, როცა ამაზე ერთმანეთთან ჭიპლარებით გადაჯაჭვებული შსს-ს ანალიტიკური დეპარტამენტის ყოფილი უფროსის ცოდნი, ყოფილი მინისტრები და მოადგინებები ყოფილი გენერალური პროგრამის მიერ მართული “დამოუკიდელი” ტელეკომპანიიდან გელაარაკების მათი განცხადებით, ამ არასამთავრობოების მოდვაწეობა მედიაპარტნიორების მხარდაჭერის გარეშე ნაკლებად დაფარის იქნებოდა. ბევრი იკვლიერს და დასკვნების რომ “ობიექტივის”, “სკინფორმისტის” საქართველო და მსოფლიოს” მეშვეობით ხდება მათი ანტიდასავლური გამონათქვამების ტირაჟიება.

და სტუმრები ეთერს ანტიდასავლური განწყობების, სიძუღვილის ენის, ქსენოფობის და პომოფობის გასაცარცელებლად იყენებენ. „ისინი დილობენ, საზოგადოებაში ეჭვი დათესონ და დასავლეთის მიმართ უნდობლობა გააღვიფონ“.

ბოდიში და, გამოხატვის თავისუფლება
აღარ არსებობს? აგი თამარ ჩერ-
გოლეიშვილი სწორებ ამაზე დარღობს:
“ძალიან დიდი საფრთხის წინაშე დგას
გამოხატვის თავისუფლება... ცხადია, ვი-
ჩივლებთ როგორც გამოხატვის შეზღუდვის,
ისე დექსოს უკანონ პატიმრობის გამო”.
დექსო მაგათანია, “ტაბულას”
პროდიუსერი. მისი და საზოგადოება, მაგათი
გამოხატვის უფლება დასაცავია, სხვისი –
არა!

ମାତରାକ ଇନ୍ଦ୍ରପାତ୍ରଗୁରୁରାଧ ଆଶ୍ରମେ ମହାଗମ୍ଭି
ରା ଅମାର ଫିନାର “ଗାର୍ଜେସପ୍ଚକ୍ଷଦିଲିକ୍ଷଣଗୁରୁଦୀ”
ଟାମାର ଜୀବନାବୀ ଗ୍ରାମରେ ଥାଏଇଲାବୀ: “ଗାମନ୍ଦବାତ୍ରୀବୀ
ତାଙ୍ଗିରୁଷ୍ଣଭ୍ରମକାଳୀ ଗୁରୁଦିଲିକ୍ଷଣବୀରେ ଆରା ମେତ୍ରଲୋଦ
ଇଶ୍ଵରି “ନିର୍ବାରମାତ୍ରୀବୀରେ” ରୁ ଓ “ନିର୍ଦ୍ଦେଶବୀରେ”
ଗାର୍ଜେସପ୍ଚକ୍ଷଦିଲାବୀ ଉତ୍ସବକାଳୀ, ରମଣ୍ୟବୀରୁ କ୍ଷେତ୍ରଭାବ
ଗାନ୍ଧିଯୋଦିଲାଧ ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ା ଅନ ଗାନ୍ଧିନୀଦିଲାବୀର,
ରମଣାରାଜ ଉତ୍ସବଦେଶୀ ଅନ ରମଣାରାଜ ନିର୍ଦ୍ଦିତଗ୍ରହ
କ୍ଷେତ୍ରଭାବିମ୍ବିରେ ସାବଧାନୀ, ଆରାମ୍ଭରେ ଇଶ୍ଵରବୀରେ ମନ୍ଦିର
ତାକୁ, ରମଣ୍ୟବୀରୁ, ତାଙ୍ଗିରୁ ଆଶ୍ରମି, ଶେଷରାଜକ୍ଷେତ୍ରଭ୍ରମ
ମନ୍ଦିରରେ, ଅଧ ଶ୍ରୀଗୋପବୀରୁ ବିଶ୍ୱାସ ରୁ ଅଧାମି
ଅନ୍ତରେ, କିମିଶିଥାନୀରେ ଆଶ୍ରମାବାଳି”

გამოხატვის თავისუფლების ეს უკვე
ანდანურ ჰქონდარიტებადა ქცეული ეპოქის
სასამართლოს განმარტება შეგვიძლია
წავიკითხოთ საქართველოს საერთო
სასამართლოების თითქმის კველა
გადაწყვეტილებაში, რომლებიც გამოხატვის
თავისუფლებას ეხება. საქართველოს კანონ-
ით “სიტყვისა და გამოხატვის თავისუ-
ფლების” შესახებ აზრი დაცულია აბსო-
ლუტური პრივატულით!

Յուսօն, յանձնաքանակ և պատճենները՝
Յուսօն, յանձնաքանակ և պատճենները՝

ზემოთ ნახსენები ოამარ კინწურაშვილი
ოპერის აქტესიაშვილავაჩხავანი დაფინანსებას

თავის კეცვის მათთანინა დაფუთბასებია
(გადასახადის გადამხდელების ჯიბიდან) ასე ამართლებს: “ჩვენ ვიკელეგდიო ქსენო-
ფონიურ გამონათქვამებს და აღმოგაჩინეთ,
ორმ ანტიდასავლური პროპაგანდა განუყ-
ოფელია ქსენოფონისა და პომოფონისგან.
გამოიგვთა ორი ჯგუფი: ნაციონალისტური
და ლიად პრორუსული და მათი გამონათქ-
ვამები ერთი-ერთზე შგავს ერთმანეთს.
“მცდარი დილემის” ტექნოლოგია არის
პროპაგანდის ერთ-ერთი კომპონენტი. “მე
კი მინდა ნატოში გაწევრიანება, მაგრამ,
თუ ეს დამაკარგვინებს ტერიტორიებს,
მაშინ ისევ რუსეთთან ყოფნა მიზრევნია.
და ამ გზავნილებს ჩვენ კვედებით არა
მარტო პრორუსული ძალების მესიჯებში,
არამედ იმავე მმართველი გუნდის წარმო-
მართონდებისაც”

აბა, გამოხატვის თავისუფლებაო?

და ისე, უბრალიდ, ინტერესისთვის: მართლა რად გვინდა ნატო, თუ აფხაზეთა და სამაჩაბლოს დაგვარგავთ? ამაზე პასუხი გაქოთ და არ გვეუნიტოთ?

კვესიტაძე “დანაშაულებრივ სქემას” შიფრავს: “რუსული პროაგანდა ოთხი ძირითადი საშალებით ვრცელდება. პირველი არის მედია, რომელიც აუდიტორია, მათთვის წარმოადგენს ატარებულობას.

გაგოძელება მწ/ გვერდ 9

କୁଣ୍ଡଳମାଳ ଜାତ

გაზეთ “ილორი”-ს მკითხველებს აღდათ ახსოვთ ჩემი ამასწინანდელი წერილი ისტორიულ თემაზე რომელიც მიეძღვნა თურქების მიერ გადაღებულ მხატვრულ სერიალს – “დიდგებული საუკუნე” (300-მდე სერია). წერილში მემატიანეთა მიერ მოწოდებული ფაქტების მოხმობით იყო გამოაშარა-ავებული ისტორიული სიყალბები და დამტკიცებული იყო თურქების მისწრაფება საკუთარი წარსულის შედა-მაზებისაკენ, რაც მათ ტრადიციულად ტოლერანტულ ერად და მაღალი სულიერი ღირებულებების მქონე საზოგადოებად წარმოგენდებოს. არა და, მიუკერძოებელი ჟამთააღმწერლები და კაცობრიობის ისტორიის პირუთვებული წარმომადგენლები კონკრეტულ ფაქტზე დაყრდნობით ადასტურებდნენ ოს-მალეთის მმართველი ძალის ბარ-ბაროსულ ბუნებას და უკულტურობას. წერილში ასახული იყო, თუ “როგორ აღამაზებენ თურქები საკუთარ ისტორიას და როგორ გამახიჯებთ ქართველები საკუთარ ისტორიას”, რომელსაც (თუ წრესგადასულ სია-მაყედ არ ჩამითვლით), მკითხველთა საკმაოდ დიდი გამოხმაურება მოჰყვა. უამრავმა ადამიანმა დაგმო ქართველ ისტორიკოსთა მიერ რეალური ისტო-რიული ფაქტების იგნორირება და გადამეტებული “შახესეი-ვახესეი”, როცა ვაი-ისტორიკოსები ჩვენი წინაპრების თუნდაც ელემენტარული პოლიტიკური თუ ყოფაცხოვრებითი ლაპსუს ჩვენი უკულტურობის, ან სამშობლოსადმი დალატის მკაფიო გამოვლინებად მოიჩნევენ. მაგალითად, არაერთგზის დაბარალეს მეფე ერეკლე მეორეს ან-ტონ კათალიკოზის უმიზეზოდ გაჯოხ-ვა, რომელიც კათოლიკურ საეკლესიო დოგმებს ქადაგებდა მართლმადიდე-ბლურ საქართველოში. მაგრამ არაფერს ამბობენ იმაზე, თუ რამდენი სისხლი დაიღვარა ლიბერასტე-ბისათვის ესოდენ ქებულ ევროპაში ეკლესიურ ღირებულებებისადმი შეხედ-ულებათა განსხვავების გამო. სწორედ შეა საუკუნეების საფრანგეთში მომხ-დარი სისხლიანი რელიგიური დაპირისპირებაა ასახული მომდევნო წერილში, რომელსაც ათიათასობით უდანაშაულო ადამიანი ემსხვერპლა.

საფრანგეთის ისტორიის ერთ-ერთი შველაზე სისხლიანი და სამარცხევინო ფურცელი — “ბართლომეს დამე”, იმ რელიგიური დაპირისპირების შედეგი იყო, რომელმაც თავი იჩინა XVI საუკუნის დასაწყისის საფრანგეთში.

ამ საუკუნის პირველი ნახევარი ქვეყნის პოლიტიკური, კულტურული და ეკონომიკური წინავლით აღინიშნა.

საფრანგეთის მეფები გამუდმებით ეპროდნენ ესანეთის მეცნიერებს ევროპაში ტერიტორიების გადანაწილებისთვის; სისხლისძვრელი ომები მიმდინარეობდა იტალიაშიც, რომელიც ასევე ცდილობდა მაქსიმალურად გაუზარდა თავიანთი გავლენა ევროპაში. სხვა წერილ-წერილ ევროპულ სახელმწიფო წარმონაქმთა სიუზერენებიც ერთვებოდნენ ხოლმე დროდადრო ამ უახრო ომებში, მხოლოდ იმიტომ, რომ საკუთარი მხედართმთავრული ამბიციები დაექმაყოფილებინათ.

იმ დროისათვის მაღალაზნებითარებულ და რენესანსმოძალებულ იტალიასა და მის კულტურასთან დაახლოებამ ფრანგები აღორძინებისეულ სამყაროს აზიარა. საფრანგეთში გზა გაისხნა ახალი იდეებისა და ახლებური მსოფლმხედველობისთვის. შევეღლივე ამან ხელი შეუწყო კარდინალურ ცელიდებებს საუკუნობით უძრავად მდგარ რელიგიურ სამყაროშიც.

კათოლიკური ეკლესიის წინააღმდეგ
დაწყებულმა მასობრივმა მოძრაობამ
(პროტესტანტობამ) საფრანგეთში XVI
საუკუნის 20-30-იან წლებში შეადგია.
ფრანგი პროტესტანტები ძირითადად
კალვინის მიმღევრები იყვნენ (საფრანგეთში
მათ ჰუგენოტები ეწოდათ). ფრანგი პროტესტანტი
მოდვაწე კან კალვინი (1509-1564
წწ.), რომელსაც ჟენეველ პატის უწოდებდნენ
(რადგან ცხოვრების დიდი ნაწილი ჟენევაში
გაატარა), ჟელაფრიის წინანსწარ-
განსაზღვრულობას, სამყაროს არსებობაში
და და და საქმეში (უფრო
უძლის დაგროვებაში) წარმატების მიღწევის
აუცილებლობას ქადაგებდა.
ჰუგენოტები, ძირითადად, საფრანგეთის

დაბრალეს მეფე ერეკლე მეორეს ანტონ კათალიკოზის უმიზეზოდ გაჯობება, რომელიც კათოლიკურ საეკლესიო დოგმებს ქადაგებდა მართლმადიდებლურ საქართველოში. მაგრამ არაფერს ამბობენ იმაზე, თუ რამდენი სისხლი დაიღვარა ლიბერასტებისათვის ესოდენ ქებულ ევროპაში გალესიურ ლირებულებებისადმი შეხვეულებათ განსხვავების გამო. სწორედ ამ სამიერო სამხერთის ქალაქების შეძლებული მოსახლეობისა და თავად-აზნაურთა წარმომადგენლები იყვნენ. ისინი, საკუთარ საქმეში წარუმატებლობის შემთხვევაში, ხშირად გამოიტკამდნენ უქმაყოფილებას მეფისა და რასაკირველია, კათოლიკური ეკლესიისადმი, რომელიც მაშინ მეფის მთავარ იღეოლოგიურ დასაყრდენს წარმოადგენდა. ამგვარ რელიგიურ მოწინააღმდეგებს კათოლიკები “შვალებლებს” უწოდებდნენ და მათდამი განსაკუთრებულ სიძლევილს ამჟღაცნებდნენ.

რელიგიურ ხიადაგზე შეტაკებები და
ხოცვა-ქლება საფრანგეთში “ბართლომეს
დამებრძეც” ხშირად ხდებოდა,
განსაკუთრებით რელიგიური ოქტომბერის
პირველი პერიოდიდან (1562-1572 წწ.). მოყ-
ოლებული. მაგრამ ეს შეტაკებები არ

გახსნდათ მასობრივი და დიდი მსეულებლის მომტანი. ამასობაში კი „შველებელთა“ მსარდამშეურების და თანამგრძნობითა რიცხვით თანდაოთან იზრდებოდა, რაც ქა- თოლიკებს სასტიკად აღიზიანებდა.

“შვეგალებლები” უკვე იმდენად მოძლიერდნენ, რომ სახელმწიფოს საქმეებშიც კი დაიწყეს უაპელაციოდ ჩარევა. სწორედ მათი სიმტკიცე და შეუძლრეველი ხასიათი იქცა პროტესტანტების წარმატების საფუძვლად. ისინი უკვე ანგარიშგასაწევ ძალას წარმოადგენდნენ, მაგრამ კათოლიკებთან შედარებით მაინც მცირე პოტენციალი გააჩნდათ. რელიგიური განსხვავებულობის საბაბით ერთმანეთს საფრანგეთის დიდი საგარეულოებიც კი უპიროსპირდენენ.

კათოლიკოსა ბანაქში გამორჩეული ადგილი ეჭირა გიზების საგვარეულოს, ხოლო პროტესტინგებში – კოლინებისა და ბურბონების ოჯახები დომინირებდნენ. ჰუგენოტთა გამოჩენილი მეთაური გახდა აღმირალი გასპარ დე კოლინი, სიმპათიური გარევნობის თეორწვერა ჭარმაგი ადამიანი უბრალოებითა და პატიოსნებით გამორჩეული ჰუგენოტი. იგი ენერგიულად იცავდა პროტესტინგების ინტერესებს თავის სამშობლოში.

კათოლიკეთა შორის კი ძალაუფლება
აიღეს ფრანციურა (სამხედრო მმართველობა)
და შარლ (სამოქალაქო მმართველობა)
გიზებმა. ისინი მევე ფრანციის შეორის
მცირებულოვნების მომიზეზებით მართავდ-
ნენ ქვეყანას (გიზები ბიძებად გაუსოფნოდნენ
ფრანციის მეორის მეუღლეს, შოტლანდიულ
დედოფალ მარიამს). ეს კი ძალიან აშინებ-
და ფრანციის მეორის დედას, უსაზღვრო
სიმძიდრითა და ციიერებით განთქმული
იტალიელი მედიჩის შთამომავალს ეკა-
ტერინე მედიჩის, რომელმაც, გიზების საპირ-
წონედ, საფრანგეთის სამეფო კართან
ჰუგენოტთა დაახლოება გადაწყვიტა.

1560 წელს ფრანგისკ მეორე მძიმე
ავადმყოფიბით გარდაიცვალა და ტახტზე
ავიდა მისი ძმა შარლ მეცხრე, რომელიც
ასევე მცირებულოვანი გახდედათ (თუმცა
არც ეს მეცვე გამოდგა დღეგრძელი, რადგან
ეპატერინე მედინის თავისი სასიძოს –
პერი ნავარელის მოწმვდა სურდა, მაგრამ
კელაფერი მისი გეგმით არ განვითარდა
და ეპატერინეს საწამლავით მოიწამდა
მისივე შეიძლი შარლ IX, რომელიც გარ-
დაიცვალა 29 წლის ასაკში). საფრანგეთის
სამეფოს მმართველობა ხელში აიღო დედ-
ოფალმა ეპატერინე მედინიმ. მან და-
იახლოვა გასპარ დე კოლინი. კოლინმ
მეცვეს წარუდგინა პროექტი, რომელშიც
ასახული იყო კოლინის საგარეუპოლდო-
ტიკური გეგმები (და არა მხოლოდ ეს):
ნიდან დანადგინდა საფრანგეთის შემო-

ერთება, ესპანელთა საბოლოო დამარცხება (თურქების დახმარებით), ამერიკაში ფრანგი ჰუგენოტთა კოლონიის დაარსება და სხვ. მაგრამ ჯერ კიდევ გამოყცდელმა და სახ- ელმწიფოს საქმეებში ჩაუხედავმა მეცვემ ადმირალ კოლინის გულმხერვალე ინი- ციატივებს წაუყრუა.

პუგენოტებისადმი საფრანგეთის სამეფო
კარის მოწვევებითი კეთილგანწყობის
მწვერვალი იყო გაატერინებ მედინის
სურვილი, რომლის მიხედვითაც შარლ
მეცხრის დაიკო – პირმშევნიერი, მაგრამ
საქმაოდ ამორალური მარგარიტა უნდა
დაექორწინებინათ პუგენოტთა ერთ-ერთ
მეთაურზე, ნავარელ პერცოგ პენრიხზე
(მოგვიანებით სწორედ იგი გახდა
საფრანგეთის მეფე). ეკატერინებ პაპისგან
ლოცვა-კურთხევა, რაღა თქმა უნდა, კერ
მიიღო, ამიტომ ჯვრისწერაზე ძლივს დაი-
თანხმა კარდინალი შარლ ბურბონი (ალ-
ბათ ერთადერთი კათოლიკე ბურბონი).
პენრიხისა და მარგარიტას შეუძლება

1572 წლის 18 აგვისტოს იზემექს. პარიზში თავი მოიყარეს რჩეულმა ჰუგენობრმა არის-ტოერატებმა.

გარეგნულად, ჯერჯერობით, ყველა სიმპ-
კიდეს ინარჩუნებდა. სინამდვილეში ქათ-

არ პქნონდა. მათ გაბოროტების იწვევდა
“პროგნიციელებისა” და “შველებლების”
სიამაყე, მათი გამომწვევი საქციელი და
საერთოდ მათი არსებობა. ბუნებით მისი
წინაპრების მსგავსად ციტირ დედოფალ
ეკატერინე მედინისა და მის პირმშო მეცეს
შარლ მეცხრეს პუგნოტთა ძლიერების
საბოლოო დასამარება გადაწყვიტათ.
მეცის გადაწყვეტილებაზე, ეკატერინესთან
ერთად, იმოქმედეს მისმა იტალიურმა
მრჩევლებმა აღდერ დე გონდიმ და ლუ-
დოვიკმ დი გონზაგამ, თუმცა გატერინეს
(და არც აღბათ მეცებს) სულაც არ სურდა
მასობრივი ხოცვა-ულების მოწყობა, მათი
სურვილი იყო მხოლოდ პუგნოტური
მოძრაობის მოთავოთა განადგურება.

1572 წლის 24 აგვისტოს დამისუსის
გააფრთხილეს პარიზის მამასახლისი, უბ-
ნების უფროსები, ჯარისკაცები. ჰუგენოტთა
ცოტბა ადვილი იყო. მათ ძირითადად შავი
სამორის ეცვაოთ. მაინც თითოეული სახლი,
სადაც ჰუგენოტები ცხოვრობდნენ, ოეთრი
ჯვრებით მონიშნეს.

გაბოროგებული გიზები, თავიანთ
მომხრებთან ერთად, სულმოუთქმელად
ელოდნენ შეურისძიების ჟამის დადგომას.

24 აგვისტო წმინდა ბართლომეს
დღესასწაული იყო. ასე, დამის ორსა და
ოთხ საათს შორის სენ-ეკრმენის სამრეკ-
ლოდან ზარის რეკვის ხმა გაისმა. მას
თითქმის კვლა სხვა ტაძრის ზარი გამოიე-
ბაურა. ეს მასობრივ მეცნელობათა დაწყე-
ბის ნიშანი იყო. გამძინვარებულმა ფა-
ნატიკოსებმაც არ დაყოვნება. კათოლიკები
ჰუგენოტებს შინ უცარდებოდნენ, მძინარებებს
ხოცავდნენ, შემდეგ მოკლულებს ძარც-
ვავდნენ, მაპქონდათ ჟეკლავერი, რისი წალუ-
ბაც შეიძლებოდა.

କୁଳାଙ୍ଗ ପରିମାଣରେ ଉପରେ ଥିଲୁଛି ।
ଏହାରେ କୁଳାଙ୍ଗ ପରିମାଣରେ ଉପରେ ଥିଲୁଛି ।

ოცდათი ასამაძე ქაცი ქისხებულადა.
ბართლომეს დამებ პუგნოტა
საბოლოოდ დასამარება ვერ მოახერხა.
პირიქით, ჰუგნოტებმა პრძოლა განაგრძეს
და რელიგიური ომები საფრანგეთში კვლავ
განახლდა.

ბართლომეს დამის ტრაგედიას უარყოფითი რეაქცია მოჰყვა ეკროპის სხვა ქვეყნებში. გაგიკირდებათ და იმ დამეს დატრიალებული ამბები დაგმო რუსეთის მეფემ ივანე მრისხანეგ (თუმცა თავის ქვეყანაში, მაღალი უტა სკურატოვისა და მისი რაზმის მეშვეობით არანაკლებ სისხლიანობაში, აწყობთა)

ოოღიებს აყვირიდა). ბართლომეს დამე აისახა მხატვრობაში, ლიტერატურაშიც. ამ ტრაგედიის ამსახველი კველაზე ცნობილი ნაწარმოებია ალექსანდრე დიუმას “დედოფლალი მარგო” და პროსპერ მერიმეს “შარლ მეცხრის მათბის ქონია”.

ოქტომბერის ქორწინა .
ორლანდ ჯალაღანია,
“აია”-ს და “ზაზისი”-ს აკადემიკის
წარი

